

POSTANOWIENIE

Dnia 18 stycznia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Roman Sądej (przewodniczący)

SSN Marian Buliński

SSN Józef Dołhy (sprawozdawca)

Protokolant Łukasz Biernacki

w sprawie A. S.

skazanego z art. 148 § 2 pkt 4 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu, bez udziału stron,

w dniu 18 stycznia 2017 r.,

wniosku - obrońcy skazanego o wznowienie postępowania prawomocnie

zakończonych wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 17 grudnia 2008r., sygn. akt II

AKa (...)

utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w O. z dnia 4 kwietnia 2008 r.,

sygn. akt II K (...);

postanowił:

- 1. oddalić wniosek o wznowienie postępowania;**
- 2. kosztami procesu związanymi z rozpoznaniem wniosku o wznowienie postępowania obciążyć skazanego.**

UZASADNIENIE

W złożonym wniosku o wznowienie postępowania obrońca skazanego A. S., jako podstawę postulowanego wznowienia, powołał przepisy art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. oraz art. 540 § 1 pkt 1 w zw. z art. 541 k.p.k.

Podstawę *propter nova* stanowić ma pismo Komendy Wojewódzkiej Policji w O. z dnia 18 kwietnia 2016 r. zawierające informację, że w dokumentacji archiwalnej związanej z wydaniem opinii kryminalistycznej nr (...) nie ma informacji,

które mogłyby wprost wskazywać na związek z osobą A. S. Zdaniem autora wniosku dokument ten, w powiązaniu z wątpliwościami, jakie pojawiły się na etapie postępowania jurysdykcyjnego, związanymi z zabezpieczeniem materiału dowodowego, daje podstawy do uwzględnienia wniosku o wznowienie postępowania.

W toku toczącego się postępowania wznowieniowego obrońca skazanego odwołał się nadto do treści pisma KWP w O. Laboratorium Kryminalistyczne z dnia 13 października 2016 r., informującego, że „Laboratorium Kryminalistyczne KWP w O. nie dysponuje materiałem biologicznym (próbkami DNA) do sprawy nr (...), pobranymi z dowodowego pistoletu Colt. Wymazówki, na które nanosi się próbki pobrane w trakcie oględzin materiału dowodowego, zostały zużyte w trakcie badań, natomiast uzyskane izolaty, po zakończeniu badań i wydaniu opinii zostały zutylizowane”.

Podstawy *propter falsa* obrońca skazanego dopatruje się w fakcie, iż na różnych etapach postępowania doszło do zachowań, które jego zdaniem wyczerpywały znamiona różnych przestępstw, w tym m.in. z art. 231 § 1 k.k. We wniosku wskazano na postanowienie Sądu Rejonowego w O. z dnia 12 lipca 2013 r., sygn. akt VII Kp (...), zmieniające zaskarżone postanowienie Prokuratora Prokuratury Okręgowej w O. z dnia 30 kwietnia 2013 r. w przedmiocie odmowy wszczęcia postępowania przygotowawczego w sprawie V Ds. (...), w ten sposób, że jako podstawę prawną odmowy wszczęcia postępowania przyjęto art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k., zaś jako przyczynę – przedawnienie karalności czynów.

Prokurator Prokuratury Krajowej, ustosunkowując się do wniosku, pismem z dnia 19 sierpnia 2016 r., wniósł o jego nieuwzględnienie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek o wznowienie postępowania nie jest zasadny.

I. Co do podstawy *propter nova*.

Analiza treści uzasadnienia wniosku pozwala na stwierdzenie, że w rzeczywistości nie wskazano w nim żadnych nowych faktów i dowodów, spełniających wymogi określone w art. 540 § 1 pkt 2a k.p.k.

Na etapie postępowania w sprawie przeprowadzono w dniu 18 sierpnia 2002 r. oględziny miejsca zabójstw, w toku którego znaleziono na trasie ucieczki

sprawców dowodowy pistolet Colt. Z treści protokołu oględzin wynika, że zabezpieczenia broni dokonano pod kątem możliwości wykonania badań osmologicznych, daktyloskopijnych, balistycznych i biologicznych.

Z treści pisemnej opinii kryminalistycznej nr (...), w części dotyczącej badań biologicznych wynika, że w próbkach śladów pobranych z pistoletu Colt stwierdzono DNA pochodzenia męskiego o określonym w opinii profilu genetycznym, nieznanym na tym etapie postępowania osoby.

W świetle powyższego jest oczywiste, że treść pisma z dnia 18 kwietnia 2016 r. odpowiada rzeczywistości stanowi rzeczy – w dokumentacji archiwalnej związanej z wydaniem opinii nr (...) nie ma informacji, które mogłyby wprost wskazywać na związek z osobą A. S.. Rzecz bowiem w tym, że osoba A. S. znalazła się w polu zainteresowania organów śledczych dopiero w lutym 2005 r., kiedy to świadek anonimowy nr 2 podał, że posiada wiedzę o tym, że jednym ze sprawców zabójstwa J. K. w M. jest A. S. Na tej podstawie dokonano porównania profilu genetycznego uzyskanego w wyniku ekspertyzy w ramach opinii (...) z profilami genetycznymi dziesięciu osób z innej sprawy, wśród których znajdował się profil DNA A. S. Po stwierdzeniu zgodności profilu DNA uzyskanego w powyższej ekspertyzie z profilem DNA A. S., przeprowadzono dodatkowe badania krwi pobranej od A. S., uzyskując potwierdzenie zgodności wskazanych profili DNA (opinia biegłego T. K.).

W kwestii oceny rzetelności sporządzonych w sprawie opinii biegłych oraz wniosków wynikających z ich treści szczegółowo wypowiedział się Sąd Okręgowy w O. w uzasadnieniu wyroku. W tym zakresie Sąd Apelacyjny odniósł się do zarzutów apelacji obrońcy, szeroko argumentując swoje stanowisko. Oczywiste jest zatem, że istota argumentacji autora wniosku sprowadza się do próby skłaniania Sądu Najwyższego do dokonania ponownej oceny wiarygodności materiału dowodowego, w szczególności opinii biegłych, przyjętego za podstawę prawomocnego wyroku w sprawie II K (...) Sadu Okręgowego w O. Przedstawione we wniosku okoliczności nie wskazują na ujawnienie się nowych faktów lub dowodów wskazujących na to, że A. S. nie popełnił przypisanych mu prawomocnie przestępstw. Sąd w sprawie o wznowienie postępowania nie dokonuje na nowo oceny zebranych w toku procesu dowodów i poprawności przyjętych w oparciu o

nie ustaleń faktycznych będących podstawą prawomocnego wyroku, czy też oceny zasadności orzeczenia Sądu pierwszej instancji, tak jak to się czyni w ramach kontroli instancyjnej, ale jest uprawniony jedynie do zbadania, czy ujawniły się nowe fakty lub dowody wskazujące na znaczne prawdopodobieństwo wadliwości wyroku skazującego (por. postanowienie SN z dnia 16 października 2014 r., II KO 84/13, OSNKW 2015, z. 3, poz. 1).

II. Co do podstawy *propter falsa*.

We wniosku o wznowienie postępowania wskazano na materiały postępowania sygn. akt Ds. (...), zakończonego postanowieniem Sądu Rejonowego w O., sygn. akt VII Kp (...). Postępowanie to toczyło się po wpłynięciu zawiadomienia o popełnieniu przestępstw z art. 233 § 4 k.k. i art. 231 § 1 k.k., złożonego przez pełnomocnika procesowego A. S.. Postanowieniem z dnia 30 kwietnia 2013 r. prokurator Prokuratury Okręgowej w O. odmówił wszczęcia postępowania przygotowawczego w sprawie wobec niepopełnienia czynów zabronionych. W uzasadnieniu tego postanowienia przedstawiono w sposób racjonalny i przekonujący, że biegła J. Ł. w swojej opinii wykazała, że ślady biologiczne ujawnione na pistolecie Colt Automatic Pistol, zabezpieczonym w dniu 18 sierpnia 2002 r. w pobliżu miejsca zabójstwa, zawierały DNA pochodzenia męskiego o profilu genetycznym nieznanej osoby. W tym stanie rzeczy twierdzenie, iż biegła wydała fałszywą opinię nie znajduje żadnych podstaw. Co do zarzutu niedopełnienia obowiązku poprzez „zniszczenie trzech próbek zawierających materiał genetyczny DNA pobrany z pistoletu”, wykazano, że wymazówki, na które nanosi się próbki pobrane w trakcie oględzin materiału dowodowego, zostały całkowicie zużyte w trakcie badań, zaś z uwagi na niewielką ilość materiału biologicznego, brak było możliwości pozostawienia części tego materiału dla ewentualnych badań porównawczych. Po rozpoznaniu zażalenia pełnomocnika na powyższe postanowienie, Sąd Rejonowy w O. postanowieniem z dnia 12 lipca 2013 r., sygn. VII Kp (...), zmienił zaskarżone postanowienie w ten sposób, że jako podstawę prawną odmowy wszczęcia postępowania przyjął art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k., zaś jako przyczynę przyjął przedawnienie karalności czynów. Podkreślić należy, że w uzasadnieniu tego postanowienia wskazano wyraźnie, że wobec stwierdzenia

ujemnej przesłanki procesowej „bezprzedmiotowe jest badanie kwestii związanych z merytoryczną ocenę wydanego postanowienia”.

Stanowisko Sądu Rejonowego było oczywiście wadliwe.

Negatywna przesłanka procesowa określona w art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. – „nastąpiło przedawnienie karalności”, odwołuje się do przedawnienia jako instytucji prawa materialnego, które określa skutki upływu czasu dla kwestii odpowiedzialności karnej. Zgodnie z art. 101 k.k. tym skutkiem jest ustanie karalności przestępstwa po upływie przewidzianym w tym przepisie okresów od chwili jego popełnienia. Oczywiście jest zatem, że odmowa wszczęcia postępowania lub jego umorzenia na tej podstawie może nastąpić wyłącznie w wypadku ustalenia faktu popełnienia przestępstwa. Przyjęcie odmiennego założenia byłoby równoznaczne z uznaniem, że tego rodzaju negatywna decyzja procesowa odnosi się wyłącznie do kwalifikacji prawnej czynu, wynikającej z treści zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa. Uprawniony jest zatem wniosek, że prawidłowe rozstrzygnięcie w oparciu o art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. musi mieć za podstawę stwierdzenia popełnienia czynu zabronionego.

W realiach sprawy stwierdzić należy, że wniosek o wznowienie nie spełnia warunków określonych w art. 541 k.p.k. Nie jest zatem wystarczające dla wznowienia postępowania samo sformułowane przez wnioskodawcę zarzutu z podstawy określonej w art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k. Dopiero wskazanie wyroku lub orzeczenia, o którym mowa w art. 541 k.p.k., świadczących o popełnieniu przestępstwa w związku z postępowaniem albo o niemożności wydania wyroku skazującego za przestępstwo, jakiego dopuszczono się w związku z postępowaniem karnym będącym przedmiotem sprawy o wznowienie pozwala zbadać, czy istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że mogło to mieć wpływ na treść orzeczenia.

To przecież nie wznowienie postępowania jako instytucja szczególna, zawierająca ściśle unormowania ustawowe w zakresie warunków formalnych, podstaw oraz trybu i zasad postępowania, ma być środkiem do ujawnienia przestępstwa, lecz stwierdzenie popełnienia przestępstwa w związku z postępowaniem pierwotnym może dopiero stanowić podstawę do wystąpienia o jego wznowienie.

Z tych wszystkich przyczyn, nie znajdując podstaw do uwzględnienia złożonego wniosku, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.